

2017-imut Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuut
(Aningaasaqarnermut Aatsitassaqaqarnermullu Naalakkersuisoq)

Saqqummiussissutissaq

1. Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut sinnerlugit matumuuna 2017-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut saqqummiutissavara.

Aningaasaqarneq pitsaaneruleriartortoq

Ukiuni pingasuni 2012-2014-imut aningaasaqarnikkut pitsaavallaanngitsumik siuariartorneqareersoq 2015-imilu annikitsumik siuariarneqareersoq, 2016-imi aningaasaqarnikkut annertuumik 5 % missiliorlugu siuariartoqarnissaa Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit naatsorsuutigaa.

2016-imi annertuumik siuariarneq aalisarnermi akit pisarineqartullu amerlasussaasa pitsaasumik ineriartorsimaneranik kiisalu sanaartorerulersimanermik, matumani ilanngullugit containerinut umiarsualivissap sanaartorneqarneranik naalagaaffiullu Nuummi matoqqasumik isertitsivissamik sanaartoreranik pissuteqarpoq. Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit aningaasaqarnikkut siumut naatsorsuinerisigut nalilerneqarpoq ineriartorneq 2017-imi annikilliarforfiullassaq.

2017-imi qanoq ineriartortoqarnissaani apeqqutaassapput sanaartortitsinermi suliassat qanoq amerlatigineri, aatsitassarsiornikkut qanoq ineriartortoqarnera, pingaartumillu aalisarnermi akit pisassiissutillu eqqarsaatigalugit. Ukiuni tulluuttuni illoqarfinni arlalinni mittarfiit sanaartorneqarnissaat aamma takornariaqarnerulerneratigut ineriartorerup pilersinneqarneranut arriitsumik tapertaajumaartut naatsorsuutigineqarput.

Aaqqissuusseqqinnerit suli pisariaqartinneqarput

Naak aningaasaqarneq pitsanngoriartoraluartoq aaqqissuusseqqinnerit naammassineqarnissaannut, marloriaammik unammilligassamut aqutsisinnaalernissatsinnut aningaasaqarnikkut piumasatsinnik iliorsinnaanissatsinnut qularnaarisussamik pisariaqartitsisoqartuassaaq, ukiorpassuarnut tulluuttunut pilersugassat amerlanerusut pilersornissaannut suli ikiliartorpugut, aamma inuusuttut ukioqatigiiaat amerlanerujussuit inuussutissarsiummik piginnaasaqalerfiusumik ilinniagaqarnissaat kingornatigullu ataavartumik suliffeqarnissaat qulakkeerniassallutigu.

Ataatsimiinnerni kingullerni atugarissaarnissamut ikiorsiissutit iluanni ineqarnermut tapiissutinik kiisalu utoqqalinersiutinut siusinaartumillu pensionisianik

aaqqissuusseqqinnernut inatsisissatut siunnersuut Inatsisartunit akuersissutigineqarpoq. Saniatigut aalisarnermit isumalluutininik akileraarusersuinerulerneq aamma nunanut allanut soraarnerussutisianut aaqqissuusinnernut akiliuteqarnernut akileraarusersuineq akuersissutigineqarput.

Naalackersuisut Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nalunaarusiaanniittup 2016-imut Attassisinnaanissamut Siuarsaanissamullu pilersaarutip saqqummiunnerani aaqqissuusseqqinnissamut sammiviit sisamat saqqummiuppaat, ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu siunissami isertitat aningaasartuutillu oqimaatigiinnissaannik pilersitsisussaq, uagut inuiaqatigiittut aamma piffissaq ungasinnerusoq isigalugu pitsaasumik atugarissaarneq atatiinnarsinnaajumallugu. Naalackersuisut Attassisinnaanissamut Siuarsaanissamullu pilersaarutaanni pingaarnertut aaqqissuusseqqinnissamut sammivinnik aalajangersimasumik suliniutinik makkuninnga ilinniarsimassutip qaffassisusiata annertusinissaanik, siuariartornerup siuarsarnissaanik aamma arlariinnik sammivilimmut aningaasaqarnermut allangortitsinermik, pisortat ingerlataqarfiinik nutarterinermik aamma atugarissaarnikkut tunniuttakkat, ataqatigiissumik aaqqissuussumik akileraartarnerup ineqarnermullu tunngasut aaqqissuuteqqinnerisigut imminut pilersornerulernissamik imaqarpoq.

Attassisinnaanissamut Siuarsaanissamullu pilersaarummi pisortat aningaasaqarneranni siunissaq ungasinnerusoq isigalugu aningaasaqarnikkut attassisinnaanerup qulakkeerneqarnissaanut aqutissamik innersuussivoq, taamaalilluta inuiaqatigiit aningaasaqarnikkut attassisinnaasut meeqqatsinnut kinguaatsinnullu tunniussinnaaniassagatsigit. Aningaasaqarnikkut attassisinnaaneq piviusunnagortinneqarsinnaavoq, nammineerlunili taamaaliniaviannigilaq, uagutsinnut aalajangiisartuusunut piumasaqarpoq, naalackersuinikkut akisussaassutip kivinnissaa merserissanngikkippit – aamma annernaraluarpat. Pingaaruteqarporlu uparuassallugu, attassisinnaanissamik pilersaarut nammineerluni imminut pilersinnaviannigimmat, aamma pilersaarutip siunertaa aningaasanut inatsisissatut siunnersuutikkut matumuuna anguneqariinnigimmat. Taamaattumik aamma ukiuni aggersuni suliaasaqarfinni arlalinni aningaasaqarnikkut aaqqissuusseqqinnermut siunnersuutinik Naalackersuisut saqqummiussiniarput.

2017-imut aningasanut inatsisissatut siunnersuummi, konto pingaarnermi 20.11.51 Aaqqissuusseqqinnerit sunniutaat, Naalackersuisut aaqqissuusseqqinnernut suliniutaannut ilaavoq. Ilaatigut ilaapput, inatsisartut ataatsimiinnerani matumani inunnut 100.000 kr.-init sinnerlugit aningaasarsialinnut pinngitsoorani pensionisiassanik ileqqaartarnissaq pillugu inatsisissatut siunnersuut aamma inuussutissarsiorlut akileraartarnerisa aaqqissuusseqqiffiginerat, arlariinnik piffissanik atuiffiusoq, saqqummiunneqarput ilaatigut kingunerissavaa, inuussutissarsiorlut nammineerluni nalunaarsuinerinermik tunniussinerannut atatillugu piffissamik killigititaasut eqaannerulersinneri aamma ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutaasartuninik appartitsinissaq. Tamanna aaqqissuusseqqinniarnernut suliniarneruvoq, pensionisiaqalersussat inuunermikkut atugaasa pitsanngorsaaffiginissaat aamma namminersortut aningaasaliissutaasigut aningaasaqarnerup alliatornissaata pilersinnissaa

siunertarineqarput kiisalu minnerunngitsumik aningaasaqarnitsinni siunissaq ungasinnerusoq isigalugu attassisinnaanermik ajornartorsiutit millisinnissaannut ilapittuutaassaaq.

Tamatuma saniatigut naatsorsuutigineqarpoq ukiuni aggersuni inunnik isumaginninnikkut aaqqissuusseqqinnissaq kiisalu akileraartarnermut ineqarnermullu aaqqissuusseqqinnissat inatsisissatut siunnersuutigineqarlutik saqqummiunneqassat. Aaqqissuusseqqinnerit taakkua suliffeqarnerup pilerinarnerulersitseqataassapput, ineqarnermut tunngasunut pisortat ataatsimut aningaasartuutaat appasinnerulersissavaat peqatigitillugulu inooqatigiinneq oqimaaqatigiinnerulersissavaa.

Suliffeqarnermi inuussutissarsiornermullu tunngasuni aaqqissuusseqqinnertigut, Naalackersuisut ukiuni makkunani suliffeqarfinnik namminersortunik ingerlatsinermi sinaakutissaarititaasut annertuumik nutarterlugillu pitsanngorsarpaat, taamattaarlu suliffeqarnermi sinaakutissat pitsaanerusut pilersinniarlugit. Suliffeqarnermut tunngasuni aaqqissuusseqqinnerit, ilaatigut illoqarfinni tamani suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnik pilersitsinernik kiisalu inuusuttut suliffissaaleqinerisa appartinnerannik sulisartullu nunaqavissut aallunneqarnerannik imaqartoq, juuli 2015-imit juuli 2016-imut suliffissarsiortut amerlassusaasa appartinneqarneranni pingaarutilimmik ilaavoq. Inuussutissarsiornermut tunngasuni tapiissutinik aaqqissuusinerit avataanillu aningaasaliivigineqarnissamut periarfissat tigussaasut, nioqqutissanik inuussutissanik passussinerup eqqummaariffigineqarnerat, suliffeqarfiillu nutaaliortut eqqummaariffigineqarnerat aqputigalugit suliffinnik ingerlatsineq ajornaannerulersinneqarpoq. Mittarfiit amerlanerusut annerusulli sanaartornissaannik aalajangerneq umiarsuarnullu takornariartaatinut akitsuutit annertuumik appartinneqarnerat, inuussutissarsiornermut sinaakkutit pitsaanerusut aqputigalugit takornariartitsinermik inuussutissarsiortunut isumalluarnersitsivoq. Nunatsinni takornariartitsinermik inuussutissarsiortut 2015-imi 2016-imilu siuariarput.

Naalackersuisut kissaatigaat, aaqqissuusseqqinnissat annertuut suliniutigineqarnerinut siamasissumik isumaqatigiittoqarnissaa, aaqqissuusseqqinnertigut piffissaq ungasinnerusoq isigalugu Nunatta karsiata isertitaasa aningaasartuutaasalu oqimaaqatigiinnissaat qularnaarniarlugu, Inatsisartuni amerlasuunit akuersissutigineqassasoq. Tassa imaappoq, piffissaq ungasinnerusoq isigalugu aningaasaqarnikkut attassisinnaanerup aamma pitsaasumik aningaasaqarnerup oqimaaqatigiissinissaata qulakkeernissai Naalackersuisut kisimik suliassarinnigilaat. Akisussaaffiuvoq, Inatsisartuni Naalackersuisunilu ilaasortanut tamanut pisussaaffiuvoq.

Aningaasaqarnikkut naalackersuinermi ingerlatsineq

2017-imut aningaasanut inatsimut Naalackersuisut aalajangersimasumik anguniagaraat, piffissami 2017-2020-imi aningaasanut inatsiseqarfiusuni aningaasartuutit isertitallu oqimaaqatigiissinneqarnissaat. Tamakku kingunerissavaat aningaasanut inatsimmi piffissamut ukiunut sisamanut tamakkiisumut IS-imi inernerit pitsaassuunissat, soorlu aningaasanut inatsimmi suliarineqartutut. IS isumaqarpoq ingerlatsineq sanaartornerlu.

2017-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi IS-imi 33 mio. koruuninik 2017-imi sinneqartoorfiusaaq. Naatsorsuinermi attartortitat ilanngunneqarpata aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi IST-mi amigartoorut tamarmiusoq 2017-imi 35 mio. kr.-iussaaq. Assigiinnigissuteqarneq pingaarnertut pissuteqarpoq, Qorlortorsuarmi erngup nukinganik nukissiorfiup allinneqarnissaanut Nukissiorfinnut taarsigassarsiatut 2017-imi 72 mio. kr.-init immikkoortinneqarmata.

Piffissami 2017-2020 ataatsimut aningaasanut inatsiseqarfiusumi 2017-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi annikitsumik IS-imi 0,1 mio. kr.-inik sinneqartoorfiusaaq, taamaammat piffissami aningaasanut inatsiseqarfiusumik aningaasartuutit isertitallu oqimaatigiinnissaannik Naalakkersuisut anguniagaat eqquutsinneqarpoq. Taamaattorli matumuuna ingerlatsinermi aningaasartuuteqarnerunermut aningaasanik atorneqarsinnaasunik periarfissaqarpasinngilaq.

Immikkut ittumik suliassaqarfinnut suliniutinulluunniit aningaasaliissuteqarnerunissamik kissaateqarnernut pisariaqassaaq, aningaasaliissutinik aalajangersimasunik allatut tullerriarinnikkut isertitaqarnerunikkulluunniit aningaasaliissuteqarnissaq Taamatut aningaasaliinissamut innersuussinissaq Naalakkersuisut Inatsisartullu akisussaaffigaat.

Pissutsini atuuttuni, aningaasaqarnerup siuariartorerani aamma Nunatta Karsiata Naatsorsuutaasa sinneqartoorneranni immaqa Nunatta Karsiata aningaasartuutaasa qaffaaffigineqarsinnaaneri ussarnartuusinnaavoq. Taamaattorli eqqarsaammut taamaattumut mianersoqqussuteqassalluni pissutissaqarpoq. Ingerlatsinermit aningaasartuutit qaffakkaanni kingusinnerusukkut apparteqqinnissai ajornakusoortorujussuuvoq. Tamanna allatut tullerriarinnermik pisariaqartitsivoq, inuillu ulluinnarni atugaanut malunnaateqartumik sunnuteqassalluni. Misilittakkat malillugit nalunngilarput, tapiissuteqartarnermik aqqissuussinerit ilanngarternissai aamma allaffissornikkut aningaasartuutit appartinnissai qanoq oqimaatsigisartut. Aamma soqutigisaqaqatigiinnik peqartuassaaq, namminneq sammisaminni ingerlatsinermit aningaasartuutinik ikilisitsinermit akerliullutik oqaaseqartunik.

Taamaattumik Naalakkersuisut kaammattuutigaat, aningaasartuuteqarnerulernissamut siunnersuutit aalajangersimasumik suliniutinut aningaasanut inatsisissaq pillugu politikikkut isumaqatigiinniarnernut ilanngunneqassasut, taamaalilluni Missingersuusiornermut inatsimmi siunertat allassimasut sapinngisamik annerpaamik anguneqarsinnaaniassammata, tassalu ataatsimut tullerriarineq.

2017-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi, 2016-imut aningaasanut inatsimmi ukiunut missingersuusiornersuunut naliliinikkut tulluarsarlugu naleqqiussinikkut nuna tamakkerlugu akileraarummut iluanaarutissatut missingersuusiorneqartoq ukiumut 55 mio. kr.-inik qaffallugu nalimmassaarneqarpoq. Aammattaaq Naalagaaffiup ataatsimoortumik tapiissutaannit akinik akissarsianillu naleqqussaannermit ingerlatsinermit tapiissutinillu aningaasaliissutinut isertitaqarnerunermut akinik akissarsianillu naleqqussaannermit aningaasartuutaanerusut naleqqupput. Ataatsimut isigalugu tamanna kinguneqarpoq, 2017-

imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi aningaasanik atuisinnaaneq annertunerulermat.

Naalackersuisut ilaatigut aningaasaqarnikkut atuisinnaaneruneq piffissami 2017-2020-imi aningaasanut inatsiseqarfiusumi sanaartugassanut killiliussap annertusineranut atorpaat aamma konto pingaarneq nutaaq 20.11.71, Tulleriiaarinnermut toqqortat, ukiumut 10 mio. kr.-inik aningaasaliissuteqarput. Aningaasaliissutit 2017-imut aningaassanut inatsisissatut siunnersuummut immikkoortinneqarput tassanilu siunertaavoq, aappassaaneernerani pingajussaaneerneranilu partiinik isumaqatiginninniarnermut atatillugu suliniutinik piviusunngortitsisinnaaneq, aammalu eqqarsaatigalugu pissusissamisoorumik inatsisitigut pisussaaffiusumik aningaasartuutit aamma isertitanut kontut pingaernerit assigisaasalu aningaasaliissutit ineriartornissaat. Aningaasata pingaartumik siunertanut siunissami ungasinnerusumi aningaasaqarnermut attanneqarsinnaasumut ikorfartuutaasinnaasunut atorneqarnissaat Naalackersuisunit kissaatigineqarpoq.

Konto pingaarnermi 20.11.70-imi, Suliniutinut nutaanut sillimmatit, suliniutit nutaat aningaasalersornissaannut aningaasanik immikkoortitsisoqarpoq. Ilaatigut atugassanngorlugit immikkoortitat Innarluutilinnut illersuisoqarfimmik pilersitsineranut aamma qimminut qimuttunut akeqanngitsumik akiuussutissiineranut programmip naammassineranut atugassanngortinneqarput. Aningaasat nuna tamakkerlugu perlerornermut parovirusimullu kapuuisarnissamat nalunaaqutsersuinissamullu pilersaarutip inerisarnissaanut, aallartisarnissaanut ingerlannissaanullu atorneqassapput. Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuutinut nutaanut aningaasanik immikkoortitsisoqarpoq, soorlu meeqqat tapersorsorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisissaannut, missingersuusiorneq pillugu inatsit aamma ilinniartunik atuartunillu atorfinitsitsisarnernut inuiaqatigiit akisussaanerit pillugu inatsisissatut siunnersuut, inatsisissatut siunnersuutit tamarmik 2016-imi ukiakkut suliarineqarnissaat naatsorsuutigineqartut. Ilinniartunik atuartunillu atorfinitsitsisarnermut inuiaqatigiit akisussaasuunerat pillugu inatsisissatut siunnersuummut maannakkut pisumut 2017-imi 2,5 mio. kr.-init aamma ukiunut missingersuusiorfiusunut 2018-2020-imut 15,5 mio. kr.-init immikkoortinneqarput.

Konto pingaarnermut 20.11.56-imut Missingersuutinik iluarsissuteqarneq, allaffissornermut, tassani naatsorsuutigineqarpoq naammassiuminarsaanernik suliniuteqarnikkut sipaarniuteqartoqassasoq. Suliniutinut taakkununga Namminersorlutik Oqartussat allaffeqarfianik digitalinngortitsineq pingaarnernut ilaavoq. Tamatuma saniatigut Naalackersuisut Digitaliseeriineranut Aqutsisoqarfiup IT-mut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissutai pisariillisarniarlugit eqiterunniarlugillu suliniutinik aallartitsinissaanut piginnaatippaat.

Politikkikkut isumaqatigiinniarnert aallartipput

2017-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutigineqartup oqallisiginissaanut isumaqatigiinniutiginnissaanullu siunnersuutip saqqummiunneqarnerata kinguninngua Naalackersuisut sinnerlugit partiinik tamanik attaviitsunillu aggersaavunga. Periarfissaq atorlugu isumaqatigiinniarnert aallartisarnerni pitsaasumik allarteriarnermut partiit qutsavigaakka. Imatut paasisoraara, siunissaq ungasinnerusooq isigalugu aningaasaqarnikkut

attassisinnaanerup qulakkeernissaanut pisariaqartitsinermik Inatsisartuni annertumik paasineqartoq, taamaattumik suliniutinik nutaanik suliniarnernillu aallartitsineq aningaasanik suliassaqaarfinni allaneersunik allatut tullerriaarinissaq pisariaqartoq. Aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerlugu pingajussaaneerlugulu suliarineqarnerata ingerlaqqinnissaanut Inatsisartuni partiit tamarmik sulinermut ilanngutitinneqarnissaat qilanaarivara. Naalakkersuisut anguniagarivaat sapinngisamik amerlanerpaanik tunuliaquteqarluni aningaasanut inatsisissap attanneqarsinnaasup siumullu sammiveqartup akuerineqarnissaa.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit aningaasartuutigisariaqakkat aningaasalersornissaannut ataatsimiinnermi matumani Inatsisartunit akuerineqaratarsinnaasunut, siunnersuutinik saqqummiussinissamut peqataasut aggersarneqarput taamaattumillu aningaasanut inatsisissap isumaqatiginiutigineqarnissaanut ilaanissaat pissusissamisoorpoq.

2017-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaanut Naalakkersuisut naatsorsuutigaat konto pingaarnermut 20.05.20, Kommunitut ataatsimoortumik tapiissutinut allannguutissamik siunnersuuteqarsinnaassallutik malitsigisaanik, 2017-imut kommunitut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissuteqarnissaq naatsorsuutigineqarpoq. Aammattaaq konto pingaarneq 72.20.05-imut, Ilaasunik angallassinermut tapiissutit, ilaasunik angallassineq, allakkat nassiussallu pillugu kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit nutaat 1, januar 2017-imi atuutilersussat tunuliaqutaralugit allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussisoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq Tamatuma saniatigut ukiut siusinnerusut assigalugit aningaasartuutitut isertitanullu inatsisitigut pisussaaffiusunut aningaasaliissutinut allannguutissatut siunnersuummik nalilersueqqinnertalimmik saqqummiussisoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalakkersuisut 2017-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutaat Inatsisartunit akuersaartumik suliarisassanngortippara.